

Единица на наблюдението и класификационната единица е домакинството /семејството/.

Под домакинство /семејство/ се разбира:

а/ едно лице, което живее самостојателно и има свой буџет;

б/ група лица, които живеат заедно в едно жилище /квартира/, имат общ буџет и имат роднински врзани помеѓу си. В случај домакинството се разгледа како потребителска единица, чрез која се задоволуваат всички или по-голема част од потребностите на членовите му.

Отнасянето на домакинствата към определена општествена група се извршува на основање социјалната припадност на главата на домакинството, т.е. цялото домакинство се отнася към онај општествена група, към која е причислена главата на домакинството. Причислявањето на главата на домакинството към определена општествена група е извршено в съответствие с утврдената класификација на општествените групи на населението в нашата страна.

Отнасянето на домакинствата към оделни општествени групи е извршено след като е направен подбора, а не предварително, тъй като приложенијат метод на подбор на домакинствата позволява в извадката да бидат представени оделните општествени групи домакинства в такава пропорција, каквато те имаат в генералната свкупност.

Към домакинствата на работници са отнесени онези домакинства, главите на които са заети како работници и кооперирани занаятчи во всички отрасли на народното стопанство.

Към домакинствата на служещи са отнесени онези домакинства, главите на които са заети како служещи и ИТР во всички отрасли на народното стопанство и административно-управленческиот апарат.

Към домакинствата на кооперирани селјани са отнесени онези домакинства, главите на които са заети в ТКЗС и са членове на ТКЗС.

Към општествена група "други" са отнесени домакинствата, главите на които са некооперирани селјани, частни занаятчи, лица със слободни професии, частни трговци и други.

Домакинствата, главите на които са пензионери, са отнесени към општествената група, која са имали преди получаването на пенсия.

В публикацијата са посочени данни од наблюдението на домакинските буџети опшо за всички наблюдавани домакинства, както и за домакинствата на основните општествени групи население-работници, служещи и кооперирани селјани.

4. ИЗБОР НА ДОМАКИНСТВАТА

Генералната свкупност, т.е. основната маса, од која е образувана извадката, представляваат всички домакинства в страната. При избора на домакинствата е приложен двустепенен случаен гнездов подбор на териториален принцип. На првата степен са избрани гнездата, а на втората степен - домакинствата.

Избрани са за наблюдение 2510 домакинства од 310 гнезда, распределени пропорционално по окрџи, в зависимост од опшиот број на домакинствата на територијата на окрџа. Освен това, в рамките на всеки окрџ, избраните за наблюдение домакинства са распределени пропорционално на градски и селски населени места. Подборът както на првата, така и на втората степен, е извршен в Државното управление за информација с помошта на окрџните оддели на Државното управление за информација, чрез които беше събрана неопходимата информација.

а/ избор на гнезда

Единица на избора на првата степен е гнездото. Гнездата представляваат населени места, части од населените места или група од неколку малки населени места.

Избирањето на гнездата е направено по окрџи и оделно за градските и селските населени места. За тази цел предварително бяха составени списъци на населените места с данни за број на домакинствата во всяко населено место. Освен това големите населени места, с повеќе од 600 домакинства, бяха распределени на териториални участъци.

За определување на границите на териториалните участъци в тези населени места бяха използвани териториалните участъци на низовите организации на Отечествениот фронт, како в тях беше посочен и бројот на домакинствата на територијата на всяка низова организация на Отечествениот фронт.

Списъците на населените места и териториалните участъци са составени по опшини и окрџи. Во основа на тези списъци бяха составени списъци на гнездата в рамките на всеки окрџ, оделно за градските и селските населени места. Всяко населено место, в което живеат од 50 до 600 домакинства фигурираат в списъката на гнездата како оделно гнездо. Населените места с повеќе од 600 домакинства са распределени на неколку гнезда /териториални участъци/ по такъв начин, че во всяко гнездо да има не повеќе од 600 домакинства. Формирањето на гнездата в големите населени места е направено во основа на териториалните участъци на низовите организации на ОФ. Избирањето на гнездата в големите населени места е направено по начин, којто осигурува представането на всички райони како в центарта, така и в периферијата на населеното место.

Онези малки населени места, в които живеат до 50 домакинства, в едно гнездо са групирани неколку такива населени места, които са блиско едно до друго и имаат удобни средства за слобешени.

В списъката гнездата се подреждат серпентиннообразно по географската карта на окрџа, како се започне од север към юг и од запад към исток.

Изборът на гнездата се извршува механически во основа на комулативна клона од број на домакинствата с помошта на подборна стъпка. Размерът на стъпката представлява частното од опшиот број на домакинствата и број на гнездата, определени за избирање. По такъв начин за цялата страна са избрани 310 гнезда, од които 130 в градските и 180 в селските населени места. Изборът на гнездата е направен с веројатност пропорционално на тяхната величина.